

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z WIEDZY O SPOŁECZEŃSTWIE

I. Standardy wymagań

Klasa II

1. W zakresie wymagań programowych uczeń:

- omawia i stosuje zasady komunikowania się i współpracy w grupie (np. bierze udział w dyskusji, zebraniu, wspólnym działaniu)
- wymienia i stosuje podstawowe sposoby podejmowania wspólnych decyzji
- przedstawia i stosuje podstawowe sposoby rozwiązywania konfliktów w grupie i między grupami
- wyjaśnia na przykładach, jak można zachować dystans wobec nieaprobowanych przez siebie zachowań grupy lub jak im się przeciwstawiać
- podaje przykłady zbiorowości, grup, społeczności i wspólnot; charakteryzuje rodzinę i grupę rówieśniczą jako małe grupy
- wyjaśnia na przykładach znaczenie podstawowych norm współżycia między ludźmi, w tym wzajemności, odpowiedzialności i zaufania
- charakteryzuje życie szkolnej społeczności, w tym rolę samorządu uczniowskiego; wyjaśnia na czym polega przestrzeganie praw ucznia
- rozpoznaje role społeczne, w których występuje, oraz związane z nimi oczekiwania wyjaśnia, jak tworzą się podziały w grupie i w społeczeństwie (np. na „swoich” i „obcych”), i podaje możliwe sposoby przeciwstawiania się przejawom nietolerancji
- charakteryzuje – odwołując się do przykładów – wybrane warstwy społeczne, grupy zawodowe i style życia
- omawia problemy i perspektywy życiowe młodych Polaków (na podstawie samodzielnie zebranych informacji)
- przedstawia wybrany problem społeczny ważny dla młodych mieszkańców swojej miejscowości i rozważa jego możliwe rozwiązania
- wyjaśnia, jak człowiek staje się obywatelem w sensie formalnym (prawo ziemi, prawo krwi, nadanie obywatelstwa)
- przedstawia cechy dobrego obywatela; odwołując się do historycznych i współczesnych postaci, wykazuje znaczenie postaw i cnót obywatelskich
- przedstawia główne podmioty życia publicznego (obywatele, zrzeszenia obywatelskie, media, politycy i partie, władza, instytucje publiczne, biznes itp.) i pokazuje, jak współdziałają i konkurują one ze sobą w życiu publicznym
- uzasadnia potrzebę przestrzegania zasad etycznych w życiu publicznym i podaje przykłady skutków ich łamania
- przedstawia przykłady działania organizacji pozarządowych i społecznych (od lokalnych stowarzyszeń do związków zawodowych i partii politycznych) i uzasadnia ich znaczenie dla obywateli
- wyjaśnia, podając przykłady, jak obywatele mogą wpływać na decyzje władz na poziomie lokalnym, krajowym, europejskim i światowym
- opracowuje – indywidualnie lub w zespole – projekt uczniowski dotyczący rozwiązania jednego z problemów społeczności szkolnej lub lokalnej i w miarę możliwości go realizuje (np. jako wolontariusz)

- wyjaśnia, co dla niego oznacza być Polakiem (lub członkiem innej wspólnoty narodowej) i czym obywatelstwo różni się od narodowości
- wyjaśnia, uwzględniając wielonarodowe tradycje Polski, jaki wpływ na kształtowanie narodu mają wspólne dzieje, kultura, język i tradycja
- wymienia mniejszości narodowe i etniczne oraz grupy imigrantów (w tym uchodźców) żyjące obecnie w Polsce i przedstawia przysługujące im prawa; na podstawie samodzielnie zebranych materiałów charakteryzuje jedną z tych grup (jej historię, kulturę, obecną sytuację)
- wyjaśnia, co to jest Polonia i w jaki sposób Polacy żyjący za granicą podtrzymują swoją więź z ojczyzną
- wyjaśnia, co łączy człowieka z wielką i małą ojczyzną, i omawia te więzi na własnym przykładzie
- uzasadnia, że można równocześnie być Polakiem, Europejczykiem i członkiem społeczności światowej
- wyjaśnia, odwołując się do wybranych przykładów, czym według niego jest patriotyzm; porównuje tę postawę z nacjonalizmem, szowinizmem i kosmopolityzmem
- wykazuje, odwołując się do Holocaustu oraz innych zbrodni przeciw ludzkości, do jakich konsekwencji prowadzić może skrajny nacjonalizm
- rozważa, odwołując się do historycznych i współczesnych przykładów, w jaki sposób stereotypy i uprzedzenia utrudniają dziś relacje między narodami
- wymienia podstawowe cechy i funkcje państwa; wyjaśnia, czym jest władza państwowa
- wskazuje różnice w sytuacji obywatela w ustroju demokratycznym, autorytarnym i totalitarnym
- wyjaśnia zasady: większości, pluralizmu i poszanowania praw mniejszości w państwie demokratycznym
- wskazuje najważniejsze tradycje demokracji (antyczna, europejska, amerykańska, polska)
- porównuje demokrację bezpośrednią z przedstawicielską oraz większością z konstytucyjną (liberalną)
- wyjaśnia, czym są prawa człowieka i uzasadnia ich znaczenie we współczesnej demokracji
- rozważa i ilustruje przykładami zalety i słabości demokracji
- przedstawia podmioty gospodarcze (gospodarstwa domowe, przedsiębiorstwa, państwo) i związki między nimi
- podaje przykłady racjonalnego i nieracjonalnego gospodarowania; stosuje zasady racjonalnego gospodarowania w odniesieniu do własnych zasobów (np. czasu, pieniędzy)
- charakteryzuje gospodarkę rynkową (prywatna własność, swoboda gospodarowania, konkurencja, dążenie do zysku, przedsiębiorczość)
- wyjaśnia działanie praw popytu i podaży oraz ceny jako regulatora rynku; analizuje rynek wybranego produktu i wybranej usługi
- wyjaśnia na przykładach, jak funkcjonuje gospodarstwo domowe
- wymienia główne dochody i wydatki gospodarstwa domowego; układa jego budżet
- przygotowuje budżet konkretnego przedsięwzięcia z życia ucznia, klasy, szkoły, rozważa wydatki i źródła ich finansowania
- wyjaśnia, jakie prawa mają konsumenci i jak mogą ich dochodzić
- przedstawia na przykładach funkcje i formy pieniądza w gospodarce rynkowej
- wyjaśnia, czym zajmują się: bank centralny, banki komercyjne, giełda papierów wartościowych

- wyszukuje i zestawia ze sobą oferty różnych banków (konta, lokaty, kredyty, fundusze inwestycyjne); wyjaśnia na czym polega oszczędzanie i inwestowanie
- wyjaśnia terminy: produkt krajowy brutto, wzrost gospodarczy, inflacja, recesja; interpretuje dane statystyczne na ten temat
- wymienia najważniejsze dochody i wydatki państwa; wyjaśnia, co to jest budżet państwa
- przedstawia główne rodzaje podatków w Polsce (PIT, VAT, CIT) i oblicza wysokość podatku PIT na podstawie konkretnych danych

2. W zakresie innych umiejętności uczeń:

- prawidłowo stosuje nowe pojęcia
- korzysta z procedur demokratycznych podczas wyborów do rady samorządu uczniowskiego
- interesuje się życiem szkoły i aktywnie uczestniczy w działaniach podejmowanych przez samorząd uczniowski
- zna procedury rozwiązywania problemów w szkole
- potrafi godnie zachować się u dyrektora, w sekretariacie itp.
- potrafi godnie zachować się w obecności symboli narodowych
- szanuje odrębność innych narodów
- pogłębia swój patriotyzm lokalny i państwowy
- jest tolerancyjny wobec odmiennych postaw i poglądów
- potrafi korzystać z dokumentów regulujących jego działalność jako ucznia
- stara się świadomie uczestniczyć w życiu naszej szkoły i naszego miasta

Klasa III

1. W zakresie wymagań programowych uczeń:

- wyjaśnia, co to znaczy, że konstytucja jest najwyższym aktem prawnym w Rzeczypospolitej Polskiej
- omawia najważniejsze zasady ustroju Polski (suwerenność narodu, podział władzy, rządy prawa, pluralizm)
- korzystając z Konstytucji RP omawia podstawowe prawa i wolności w niej zawarte
- wyjaśnia, jak przeprowadzane są w Polsce wybory prezydenckie i parlamentarne
- przedstawia zadania i zasady funkcjonowania polskiego parlamentu, w tym sposób tworzenia ustaw
- sporządza, na podstawie obserwacji wybranych obrad parlamentu, notatkę prasową o przebiegu tych obrad i przygotowuje krótkie wystąpienie sejmowe w wybranej sprawie
- wskazuje najważniejsze zadania prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej i wyszukuje w środkach masowego przekazu informacje o działaniach urzędującego prezydenta
- wyjaśnia, jak powoływany jest i czym zajmuje się rząd polski; podaje nazwisko premiera, wyszukuje nazwiska ministrów i zadania wybranych ministerstw
- wymienia zadania administracji rządowej i podaje przykłady jej działań
- przedstawia organy władzy sądowniczej, zasady, wedle których działają sądy (niezawisłość, dwuinstancyjność) i przykłady spraw, którymi się zajmują
- wyjaśnia, czym zajmuje się Trybunał Konstytucyjny i Trybunał Stanu
- przedstawia argumenty przemawiające za udziałem w wyborach lokalnych, krajowych i europejskich
- wymienia zasady demokratycznych wyborów i stosuje je w głosowaniu w szkole
- wskazuje, czym powinien kierować się obywatel, podejmując decyzje wyborcze
- krytycznie analizuje ulotki, hasła i spoty wyborcze

- wskazuje, odwołując się do wybranych przykładów, różnice między systemem dwupartyjnym a systemem wielopartyjnym
- wymienia partie polityczne obecne w Sejmie; wskazuje te, które należą do koalicji rządzącej i te, które pozostają w opozycji
- omawia funkcje i wyjaśnia znaczenie środków masowego przekazu w życiu obywateli
- charakteryzuje prasę, telewizję, radio, Internet jako środki masowej komunikacji i omawia wybrany tytuł, stację czy portal ze względu na specyfikę przekazu i odbiorców
- wyszukuje w mediach wiadomości na wskazany temat; wskazuje różnice między przekazami i odróżnia informacje od komentarzy; krytycznie analizuje przekaz reklamowy
- uzasadnia, posługując się przykładami, znaczenie opinii publicznej we współczesnym świecie; odczytuje i interpretuje wyniki wybranego sondażu opinii publicznej
- wyjaśnia, co to jest służba cywilna i jakimi zasadami powinien się kierować urzędnik państwowy
- uzasadnia potrzebę samorządności w państwie demokratycznym i podaje przykłady działania samorządów zawodowych i samorządów mieszkańców
- wyjaśnia, na czym polegają zasady decentralizacji i pomocniczości; odnosi je do przykładów z życia własnego regionu i miejscowości
- przedstawia podstawowe informacje o swojej gminie, wydarzenia i postaci z jej dziejów
- wymienia najważniejsze zadania samorządu gminnego i wykazuje, jak odnosi się to do jego codziennego życia
- przedstawia sposób wybierania i działania władz gminy, w tym podejmowania decyzji w sprawie budżetu
- nawiązuje kontakt z lokalnymi instytucjami publicznymi i organizacjami pozarządowymi oraz podejmuje współpracę z jedną z nich (w miarę swoich możliwości)
- pisze podanie, krótki list w sprawie publicznej i wypełnia prosty druk urzędowy
- odwiedza urząd gminy i dowiaduje się, w jakim wydziale można załatwić wybrane sprawy
- przedstawia sposób wybierania samorządu powiatowego i wojewódzkiego oraz ich przykładowe zadania
- przygotowuje plakat, folder, stronę internetową lub inny materiał promujący gminę, okolicę lub region
- porównuje – na wybranych przykładach – zakres działania samorządu wojewódzkiego z zakresem działania wojewody
- przedstawia najważniejsze kierunki polskiej polityki zagranicznej (stosunki z państwami Unii Europejskiej i Stanami Zjednoczonymi, relacje z sąsiadami)
- przedstawia relacje Polski z wybranym państwem na podstawie samodzielnie zebranych informacji
- charakteryzuje politykę obronną Polski; członkostwo w NATO, udział w międzynarodowych misjach pokojowych i operacjach militarnych
- wyjaśnia, czym się zajmują ambasady i konsulaty
- uzasadnia, że można równocześnie być Polakiem, Europejczykiem i członkiem społeczności światowej
- przedstawia cele i etapy integracji europejskiej (traktaty rzymskie, traktaty z Maastricht, Nicei, Lizbony)
- wyjaśnia, czym zajmują się najważniejsze instytucje Unii Europejskiej (Rada Europejska, Rada Unii Europejskiej, Parlament Europejski, Komisja Europejska)
- wyjaśnia, jak w Unii Europejskiej realizowane są zasady pomocniczości i solidarności
- wyjaśnia, skąd pochodzą środki finansowe w budżecie unijnym i na co są przeznaczane

- wskazuje na mapie członków Unii Europejskiej i uzasadnia swoją opinię na temat jej dalszej integracji i rozszerzania
- przedstawia prawa i obowiązki wynikające z posiadania obywatelstwa Unii Europejskiej
- wyszukuje informacje na temat korzystania ze środków unijnych przez polskich obywateli, przedsiębiorstwa i instytucje
- formułuje i uzasadnia własne zdanie na temat korzyści, jakie niesie ze sobą członkostwo w Unii Europejskiej, odwołując się do przykładów z własnego otoczenia i całego kraju
- wyjaśnia, czym zajmuje się ONZ, jej najważniejsze organy (Zgromadzenie Ogólne, Rada Bezpieczeństwa, Sekretarz Generalny) i wybrane organizacje międzynarodowe
- wskazuje na mapie miejsca najpoważniejszych konfliktów międzynarodowych; omawia przebieg i próby rozwiązania jednego z nich
- porównuje sytuację w państwach globalnego Południa i globalnej Północy i wyjaśnia na przykładach, na czym polega ich współzależność
- uzasadnia potrzebę pomocy humanitarnej i angażuje się (w miarę swoich możliwości) w działania instytucji (także pozarządowych), które ją prowadzą
- wyjaśnia, odwołując się do przykładów, na czym polega globalizacja w sferze kultury, gospodarki i polityki; ocenia jej skutki
- rozważa, jak jego zachowania mogą wpływać na życie innych ludzi na świecie (np. oszczędzanie wody i energii, przemyślane zakupy)
- ocenia sytuację imigrantów i uchodźców we współczesnym świecie
- wyjaśnia, co to jest terroryzm i w jaki sposób próbuje się go zwalczać
- planuje dalszą edukację (w tym wybór szkoły ponadgimnazjalnej), uwzględniając własne preferencje i predyspozycje
- wyszukuje informacje o możliwościach zatrudnienia na lokalnym, regionalnym i krajowym rynku pracy (urzędy pracy, ogłoszenia, Internet)
- wskazuje główne przyczyny bezrobocia w swojej miejscowości, regionie i Polsce; ocenia jego skutki
- sporządza życiorys i list motywacyjny
- przedstawia główne prawa i obowiązki pracownika; wyjaśnia, czemu służą ubezpieczenia społeczne i zdrowotne
- wyjaśnia, na czym polega prowadzenie indywidualnej działalności gospodarczej
- wyjaśnia, jak działa przedsiębiorstwo, i oblicza na prostym przykładzie przychód, koszty, dochód i zysk
- wskazuje główne elementy działań marketingowych (produkt, cena, miejsce, promocja) i wyjaśnia na przykładach ich znaczenie dla przedsiębiorstwa i konsumentów
- przedstawia zasady etyczne, którymi powinni się kierować pracownicy i pracodawcy; wyjaśnia, na czym polega społeczna odpowiedzialność biznesu
- podaje przykłady zjawisk z szarej strefy w gospodarce i poddaje je ocenie
- wyjaśnia mechanizm korupcji i ocenia skutki tego zjawiska dla gospodarki

2. W zakresie innych umiejętności uczeń:

- prawidłowo stosuje nowe pojęcia
- wykorzystuje i tworzy informacje
- rozumie zasady kierujące gospodarką rynkową
- analizuje możliwości dalszej nauki i kariery zawodowej
- wykorzystuje swoją wiedzę do oceny wydarzeń życia publicznego
- ma świadomość obywatelstwa europejskiego
- pogłębia swój patriotyzm lokalny i państwowy
- jest tolerancyjny wobec odmiennych postaw i poglądów

- interpretuje tekst Konstytucji
- stara się świadomie uczestniczyć w życiu naszej szkoły i naszego miasta

II. Kryteria oceniania

1. Stopień celujący.

Uczeń wyróżnia się szeroką, samodzielnie zdobytą wiedzą wybiegającą poza program nauczania, korzysta z różnych źródeł wiadomości; wypowiedzi ustne i pisemne są wzorowe pod względem językowym; zna terminologię przedmiotową i swobodnie się nią posługuje; świetnie orientuje się w lokalnej sytuacji; wykazuje inicjatywę w poszukiwaniu informacji w urzędach publicznych; stosuje wszelkie kanony dobrej dyskusji; samodzielnie interpretuje przepisy, śmiało wypowiada własne, nawet kontrowersyjne opinie i sądy oraz potrafi je przekonująco uzasadnić; bierze udział w konkursach i osiąga najwyższe sukcesy; aktywnie angażuje się w przygotowanie uroczystości o charakterze patriotyczno-historycznym; angażuje się w realizację projektów w ramach wiedzy o społeczeństwie.

2. Stopień bardzo dobry.

Uczeń opanował w pełnym stopniu wiadomości i umiejętności przewidziane programem nauczania; sprawnie posługuje się różnymi źródłami wiedzy; rozumie i poprawnie stosuje poznaną terminologię; aktywnie uczestniczy w lekcjach; umie współpracować w grupie; samodzielnie formułuje wypowiedzi ustne i pisemne na określony temat wykorzystując wiedzę zdobytą w szkole i poza nią; zna kompetencje lokalnych urzędów i instytucji; bierze udział w konkursach, w których dochodzi do najwyższych etapów.

3. Stopień dobry.

Uczeń nie opanował całego programu nauczania, ale jego braki nie są zbyt duże; rozumie podstawowe reguły i procedury życia politycznego i gospodarczego; poprawnie posługuje się prostymi źródłami informacji; stara się być systematyczny w swojej pracy; wypowiada się prostym językiem; bierze udział w konkursach.

4. Stopień dostateczny.

Wiedza ucznia jest wyrywkowa i fragmentaryczna; wypowiedzi ustne i pisemne cechują się licznymi błędami językowymi; pod kierunkiem nauczyciela wykonuje proste zadania; ma problemy z interpretacją przepisów; wie, że w każdym mieście znajdują się urzędy, lecz nie kojarzy, jakie sprawy można w nich załatwić; na lekcjach jest mało aktywny; czasami nie odrabia prac domowych.

5. Stopień dopuszczający.

Uczeń ma duże braki w zakresie wiedzy; ma problemy z wypełnieniem druków urzędowych; fatalnie wypowiada się pod względem językowym i czyni to tylko wówczas, gdy otrzyma wyraźne polecenie od nauczyciela; zna tylko najważniejsze pojęcia, choć uczy się definicji pojęć; zeszyt prowadzi niestarannie; często nie odrabia prac domowych.

6. Stopień niedostateczny.

Uczeń ma duże braki w zakresie wiedzy; nie potrafi, nawet przy pomocy nauczyciela, korzystać z prostych środków dydaktycznych; nie zna podstawowej terminologii przedmiotu; na lekcjach jest bierny; nie zna instytucji życia publicznego; nie wykazuje godnej postawy wobec symboli narodowych podczas uroczystości szkolnych i państwowych; zeszyt prowadzi niestarannie i ma

w nim liczne braki; nagminnie nie odrabia prac domowych; unika realizowania projektów w ramach wiedzy o społeczeństwie.

III. Technika sprawdzania wiedzy i umiejętności ucznia

1. Kontrola ustna:

- zadawanie pytań podczas lekcji,
- pytania powtórzeniowe (utrwalające i kontrolujące),
- kontrola ustna bieżąca (niezapowiadana) obejmować może materiał trzech ostatnich lekcji,
- wykonywanie określonych ćwiczeń.

2. Kontrola pisemna:

- **kartkówka;**
 - bez zapowiedzi,
 - z 3 ostatnich lekcji,
 - do 20 min. maksymalnie,
 - piszą ją uczniowie obecni, którzy nie zgłosili nieprzygotowania i nie są zwolnieni z odpowiedzi ustnej lub pisemnej w związku z przyjściem do szkoły po długotrwałej nieobecności usprawiedliwionej (min. 1 tydzień),
 - nauczyciel jest zobowiązany oddać sprawdzoną kartkówkę w ciągu tygodnia swojej obecności,
 - kartkówka oddawana jest uczniom do domu,
 - uczeń nie ma możliwości poprawy oceny z kartkówki,
- **sprawdzian:**
 - tydzień wcześniej zapowiedziany ze ściśle określonej partii materiału,
 - poprzedzony powtórzeniem tylko wówczas, gdy są 2 godziny tygodniowo (przy jednej godzinie wiedzy powtórzeniowej lekcji nie ma)
 - trwa do 40 min.,
 - planowane są przynajmniej 4 sprawdziany w ciągu roku szkolnego,
 - nauczyciel zobowiązany jest oddać sprawdzian w ciągu 2 tygodni swojej obecności,
 - sprawdzian jest obowiązkowy i w razie nieobecności nieusprawiedliwionej uczeń zalicza go w formie pisemnej na najbliższej lekcji, na której jest obecny, po sprawdzianie; w razie nieobecności usprawiedliwionej uczeń osobiście umawia się z nauczycielem co do terminu i formy zaliczenia sprawdzianu (drugi termin),
 - osoby, zaliczające sprawdzian w drugim terminie, obowiązują ten sam zakres materiału co w pierwszym terminie, ale forma i pytania mogą być zmienione przez nauczyciela,
 - uczeń ma prawo poprawić stopień niedostateczny i dopuszczający ze sprawdzianu w terminie 1 tygodnia po oddaniu sprawdzianu w formie ustalonej przez nauczyciela, może to uczynić na zajęciach obowiązkowych lub zajęciach z KN,
- **test osiągnięć (wystandaryzowany):**
 - zapowiedziany, lecz nie jest poprzedzony powtórzeniem,
 - ze ściśle określonej partii materiału (może służyć badaniu wyników nauczania),
 - do 40 min.,

- jest obowiązkowy, lecz piszą go osoby obecne (nauczyciel może wymagać od uczniów nieobecnych zaliczenia testu w formie ustnej zgodnie z procedurą w sprawdzianach),
- uczeń nie ma możliwości poprawienia oceny z testu,
- **test półroczny, roczny;**
 - jest to test wiadomości i umiejętności,
 - jest obowiązkowy dla ucznia (wyniki testów mogą być wykorzystane w celu mierzenia jakości pracy szkoły),
- **test na wstęp**
 - test sprawdzający wiadomości i umiejętności nabyte w szkole podstawowej,
 - piszą go wszyscy obecni,
 - pełni funkcję diagnozującą.

3. Praca domowa:

- **obowiązkowa;**
 - w formie pisemnej, ustnej lub projektu,
 - można 1 raz w ciągu półrocza zgłosić brak pracy domowej (w ramach 1 możliwości zgłoszenia nieprzygotowania),
 - w razie niezgłoszenia braku pracy domowej uczeń otrzymuje stopień niedostateczny,
 - jeżeli uczeń wykona pracę domową, ale niezgodnie z poleceniem nauczyciela nie otrzymuje stopnia, lecz wskazania nauczyciela, gdzie i jaki błąd popełnił, jest więc zobowiązany wykonać ją powtórnie (tym razem bez względu jak uczeń ją wykona może otrzymać stosowny stopień),
 - każda obowiązkowa praca domowa musi być odrobiona lub uzupełniona,
 - brak zeszytu przy zadanej pisemnej pracy domowej równa się brakowi pracy domowej,
- **dla chętnych;**
 - może być w każdej formie (nawet w postaci aktywności pozalekcyjnej),
 - uczeń nie musi jej odrabiać,
 - uczeń nie może z tego typu pracy domowej otrzymać stopni: niedostateczny i dopuszczający.

4. Kontrola aktywności:

- podczas każdej lekcji uczeń może otrzymać „+”, które przelicza się na oceny (cztery „+” dają bardzo dobry, trzy „+” dają dobry, dwa „+” dają dostateczny), plusiki mogą, ale nie muszą być zamieniane na stopnie,
- samo uczestnictwo (nie ważne są osiągnięcia) w konkursach wewnątrzszkolnych i pozaszkolnych będzie nagradzane plusikiem,
- uczestnictwo w ostatnim etapie konkursu szkolnego będzie nagrodzone dwoma plusikami,
- osiągnięcie pierwszego miejsca w ostatnim etapie konkursu szkolnego lub uczestnictwo w rejonowym etapie konkursu pozaszkolnego będzie nagrodzone stopniem bardzo dobry,
- uczestnictwo w najwyższym etapie konkursu pozaszkolnego będzie nagradzane stopniem celujący,

- uzyskanie pierwszego miejsca najwyższego etapu pozaszkolnego konkursu przedmiotowego daje uczniowi celującą ocenę klasyfikacyjną roczną z wiedzy o społeczeństwie,
- uczeń może być nagrodzony plusikami za wykonanie pomocy naukowych (w zależności od wkładu pracy i materiałów, jakości oraz przydatności uczeń może otrzymać od jednego do czterech plusików za wykonanie pomocy naukowej),
- aktywny udział w zajęciach pozalekcyjnych będzie nagradzany stopniami (w zależności od wkładu pracy mogą być to różne stopnie, nie niższe jednak niż dobry).

5. Kontrola zeszytów:

- wszelkie braki należy uzupełnić,
- jeżeli uczeń był nieobecny w sposób ciągły dłużej niż 3 tygodnie i usprawiedliwił nieobecność uzgadnia z nauczycielem czy i ile lekcji musi uzupełnić,
- nauczyciel może sprawdzić i ocenić zeszyt przedmiotowy (zwraca się uwagę na systematyczne prowadzenie, obowiązkowe prace domowe, estetykę, błędy, daty, numery lekcji itp.).

6. Nieprzygotowania:

- dopuszcza się jedną możliwość nieprzygotowania w półroczu,
- osoby, które nie zgłosiły na początku lekcji nieprzygotowania i zostały poproszone do odpowiedzi otrzymują stopień niedostateczny (nie mogą wówczas skorzystać z kropki),
- jeśli nauczyciel zaczął przeprowadzać kartkówkę, a uczeń wcześniej nie zgłosił nieprzygotowania, pisze ją,
- za nieprzygotowanie uważa się brak obowiązkowej pracy domowej lub brak gotowości do kontroli ustnej bądź pisemnej,
- osoby po długotrwałej nieobecności (min. 1 tydzień), która została usprawiedliwiona, są zwolnione z odpowiedzi ustnej i pisemnej, jednakże są one zobowiązane do zaliczenia materiału w terminie wskazanym przez nauczyciela (może to być kolejna lekcja),
- nie przyjmuje się zgłoszenia nieprzygotowania w dniu sprawdzianu lub testu za wyjątkiem tych osób, które przyszły na lekcję bezpośrednio po długotrwałej chorobie (min. 1 tydzień), te osoby zaliczają sprawdzian zgodnie z procedurą osób zaliczających w II terminie,
- nauczyciel nie ma obowiązku przypominania uczniom czy możliwość nieprzygotowania została przez nich wykorzystana.

7. Częstotliwość oceniania:

- za podstawę do wystawienia śródrocznej lub rocznej oceny klasyfikacyjnej przyjmuje się przynajmniej cztery oceny, o ile frekwencja ucznia umożliwi to,
- średnia ocen cząstkowych nie jest podstawą wystawienia śródrocznej i rocznej oceny z wiedzy o społeczeństwie.

8. Ocenianie testów:

stopień	niedostateczny	- do 35% maksymalnej liczby punktów
„	dopuszczający	- od 35,5 % do 54,5% maksymalnej liczby punktów
„	dostateczny	- od 55% do 73,5% maksymalnej liczby punktów
„	dobry	- od 74% do 88,5% maksymalnej liczby punktów
„	bardzo dobry	- od 89% do 99,5% maksymalnej liczby punktów
„	celujący	- 100% punktów

9. Tryb uzyskania wyższych niż przewidywane rocznych ocen klasyfikacyjnych z wiedzy o społeczeństwie:

- nauczyciel ma obowiązek poinformować ucznia i jego rodziców o przewidywanej dla niego rocznej ocenie klasyfikacyjnej na 7 dni przed rocznym klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej,
- informacja o przewidywanej rocznej ocenie klasyfikacyjnej jest przekazywana uczniowi w postaci ustnej, podczas lekcji; wpisu do dziennika lekcyjnego (przewidywana ocena wpisana długopisem w ostatniej rubryce przed oceną klasyfikacyjną z przedmiotu); wpisu do dziennika elektronicznego/dzienniczka ucznia,
- warunkiem uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z wiedzy o społeczeństwie jest złożenie przez ucznia lub rodziców (prawnych opiekunów) wniosku do nauczyciela prowadzącego zajęcia w terminie 2 dni od otrzymania informacji o przewidywanej dla niego ocenie,
- we wniosku uczeń lub jego rodzice (prawni opiekunowie) określają ocenę, o jaką uczeń się ubiega,
- nauczyciel w terminie 2 dni pisemnie określa zakres materiału oraz konieczne wymagania do uzyskania oceny wskazanej przez ucznia we wniosku z określeniem terminów, w jakich uczeń winien wykazać się znajomością materiału, nie później jednak niż 3 dni przed rocznym posiedzeniem klasyfikacyjnym rady pedagogicznej (konkretną datę ustala nauczyciel, może to być kolejny dzień po przekazaniu uczniowi zakresu materiału oraz koniecznych wymagań),
- uczeń i jego rodzice (prawni opiekunowie) winni podpisać otrzymaną od nauczyciela informację, jej kopię przechowuje się w dokumentacji do ukończenia lub opuszczenia przez ucznia szkoły,
- uczeń wykazuje się wiedzą w formie pisemnego zróżnicowanego testu trwającego 60 min.,
- prawo do ubiegania się o ocenę wyższą niż przewidywana nie przysługuje uczniom, którzy:
 - a) w ciągu roku szkolnego przynajmniej z dwóch prac klasowych, sprawdzianów uzyskali oceny o 2 stopnie niższe od ocen, o które się ubiegają,
 - b) nie wykorzystali możliwości gwarantowanej przez PSO poprawienia stopnia (niedostateczny lub dopuszczający) otrzymanego ze sprawdzianu lub pracy klasowej (lub go nie poprawili),
 - c) nie pisali wszystkich prac klasowych lub sprawdzianów,
 - d) opuścili więcej niż 1 lekcję wiedzy o społeczeństwie bez usprawiedliwienia w półroczu, (w przypadku zwiększonego tygodniowego wymiaru godzin do dwóch również powiększeniu ulega liczba wspomnianych lekcji do 2).
- uczeń uzyskuje wyższą niż przewidywana roczną ocenę klasyfikacyjną, o którą się ubiegał we wniosku, jeśli wykaże się odpowiednią wiedzą i umiejętnościami w formie i terminie uzgodnionym z nauczycielem,
- niezależnie od omówionego trybu i warunków uzyskiwania wyższych niż przewidywane rocznych ocen klasyfikacyjnych uczeń może uzyskać wyższą roczną ocenę klasyfikacyjną, jeśli spełnił kryteria na daną ocenę do terminu klasyfikacji rocznej,
- w szczególnych przypadkach zaniechania przez ucznia obowiązków nauczyciel może ustalić roczną ocenę klasyfikacyjną z zajęć edukacyjnych niższą od przewidywanej.

10. Ustalenia końcowe:

- uczeń może nie być klasyfikowany z wiedzy o społeczeństwie, jeżeli brak jest podstaw do ustalenia śródrocznej lub rocznej oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na zajęciach edukacyjnych przekraczającej połowę czasu przeznaczonego na te zajęcia w szkolnym planie nauczania (szczegółowe ustalenia w statucie szkoły),
- uczeń lub jego rodzice (prawni opiekunowie) mogą zgłosić zastrzeżenia do dyrektora gimnazjum, jeżeli uznają, że roczna ocena klasyfikacyjna z wiedzy o społeczeństwie została ustalona niezgodnie z przepisami prawa dotyczącymi trybu ustalania tej oceny (szczegółowe ustalenia w statucie szkoły)),
- począwszy od klasy pierwszej gimnazjum uczeń, który w wyniku rocznej klasyfikacji uzyskał ocenę niedostateczną z wiedzy o społeczeństwie, może zdawać egzamin poprawkowy (szczegółowe ustalenia w statucie szkoły),
- projekty realizowane na lekcjach wiedzy o społeczeństwie mogą, ale nie muszą być realizowane w ramach projektu edukacyjnego,
- nauczyciel może być opiekunem projektu edukacyjnego, ale nie musi (jeśli już ma określoną grupę realizującą projekt, następnym uczniom może odmówić pełnienia funkcji opiekuna projektu),
- procedura realizacji projektu edukacyjnego jest zgodna ze Szkolnym Regulaminem Realizacji Zespołowego Projektu Edukacyjnego,
- na wniosek ucznia bądź jego rodziców/prawnych opiekunów nauczyciel podaje ustne uzasadnienie proponowanej oceny rocznej z przedmiotu.
- wszystkie inne okoliczności nie ujęte w PSO są regulowane przez statut szkoły.